
 Simone Paauw

Uitspraak Celstraf en beroepsverbod

Beroepsverbod en drie jaar cel voor huisarts die patiënten verkrachtte

Drie patiënten doen aangifte tegen hun huisarts vanwege betasting en verkrachting. Ze zijn ver in de 80 en al jaren patiënt bij de 53-jarige huisarts. Nadat de huisarts haar heeft betast en vaginaal met de vingers heeft gepenetreerd, doet de eerste patiënt na enige twijfel in 2019 aangifte. Ze bedenkt namelijk dat er misschien wel meer patiënten zijn die er niks over durven te zeggen. Daarna doen twee andere patiënten aangifte van soortgelijke gebeurtenissen. Bij de eerste patiënt gebeurt het tijdens een visite in het kader van het syndroom van Tietze (pijnlijk kraakbeen tussen borstbeen en ribben), bij de tweede tijdens een visite voor haar zoon en later nog een keer tijdens een visite vanwege buikklachten bij haarzelf. De derde patiënt bezoekt de huisarts vanwege maagpijn. De huisarts zegt dat hij ook een vaginaal onderzoek wil doen om te kijken of haar maagklachten van de baarmoeder komen. Als de tweede en derde patiënt aangeven dat hij moet stoppen, onder meer omdat hij ze pijn doet, stopt hij niet en maakt seksueel getinte opmerkingen. Bij beide patiënten betast hij ook de borsten.

Waar de huisarts zelf dacht dat hij mee bezig was, komt in de uitspraak niet naar voren. Zijn advocaat mikt met zijn verdediging vooral op de onbetrouwbaarheid van de verklaringen van de patiënten – van wie één inmiddels is overleden – vanwege hun mentale toestand, het ontbreken van steunbewijs en het ontbreken van dwang tijdens de handelingen. Hier gaat de strafrechter niet in mee, die acht verkrachting bewezen en stelt dat de huisarts zijn bijzondere verantwoordelijkheid als huisarts en zijn aan deze positie verbonden overwicht

heeft misbruikt. De huisarts krijgt een onvoorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd van drie jaar en een beroepsverbod voor vijf jaar. Overigens was de huisarts in 2017 al betrokken in een soortgelijke strafzaak, waarbij hij door een vormfout werd vrijgesproken.

'Het is zo duidelijk fout wat deze huisarts deed, dat we het daar allemaal over eens zullen zijn', reageert huisarts Qvinny Leemans. 'Ik ben benieuwd welke weerslag deze uitspraak heeft op mannelijke collega's, omdat de rechter spreekt over hoe de publiciteit rond deze zaak het vertrouwen in de beroepsgroep in het algemeen schaadt. Als vrouwelijke huisarts heb ik daar weinig last van, maar voelen mannelijke huisartsen zich nu minder vrij om een vaginaal toucher of borstonderzoek te doen? Of vinden patiënten dat vaker bezwaarlijk?'

Adviseur gezondheidsrecht bij de KNMG Katrien Zetsma vindt het terecht dat de strafrechter de arts naast een gevangenisstraf een strafrechtelijk beroepsverbod oplegt. Zetsma: 'Daarnaast bestaat nog steeds de mogelijkheid voor de slachtoffers/nabestaanden om een tuchtrechtelijke procedure te starten; tuchtrecht en strafrecht sluiten elkaar immers niet uit. Ik ben benieuwd of daar gebruik van wordt gemaakt.'

Leemans: 'Ik vraag me af of de rechter doorheeft dat, met de herregistratieregels, een beroepsverbod voor vijf jaar praktisch gezien waarschijnlijk een definitief einde is van zijn carrière als huisarts. Daarbij laat ik de vraag of dit in dit specifieke geval een probleem is even in het midden.'

Over de vraag of er inderdaad een tuchtrechtelijke procedure loopt, kan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd geen uitspraken doen.

Rechtbank Limburg, zittingsplaats

Maastricht, d.d. 31 oktober 2022

(ingekort door redactie Medisch Contact)

Vonnis van de meervoudige kamer in de strafzaak tegen (verdachte), geboren te (...) in 1969, wonende te (...). De verdachte wordt bijgestaan door mr. R. Engwegen, advocaat, kantoorhoudende te Echt.

01

Onderzoek van de zaak

(...)

02

De tenlastelegging

(...)

03

De beoordeling van het bewijs

(...)

3.4 De bewezenverklaring

De rechtbank acht bewezen dat de verdachte

Feit 1 primair:

in de periode van 27 juni 2016 tot en met 14 juni 2018 in de gemeente Brunssum, door andere feitelijkheden slachtoffer 1 heeft gedwongen tot het ondergaan van een of meer handelingen die bestonden uit of mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam van die (slachtoffer 1) en bestaande die andere feitelijkheden hierin dat hij, verdachte, in zijn hoedanigheid als huisarts van die (slachtoffer 1) en derhalve bekend met de kwetsbare psychische gesteldheid van die (slachtoffer 1) en daarbij misbruik makend van de vertrouwensrelatie tussen arts en patiënt eenmaal, in het kader van een medisch onderzoek

- tegen die (slachtoffer 1) heeft gezegd dat zij op het ligbed moest gaan liggen en dat zij haar truitje omhoog moest doen en
- aan de buik van die (slachtoffer 1) heeft gevoeld en steeds verder naar beneden is gegaan en

- aan die (slachtoffer 1) heeft gevraagd of zij haar broek uit wilde doen en tegen die (slachtoffer 1) heeft gezegd dat hij, verdachte, wilde kijken of haar klachten van de baarmoeder vandaan kwamen en
- zonder het dragen van medische handschoenen zijn, verdachtes, vinger in de vagina van die (slachtoffer 1) heeft geduwd en/of

gebracht en zijn, verdachtes, vinger in de vagina van die (slachtoffer 1) heeft gehouden en ronde en ronddraaiende bewegingen met zijn, verdachtes, vinger in de vagina van die (slachtoffer 1) heeft gemaakt en
- toen die (slachtoffer 1) aan hem, verdachte, had toegevoegd de woorden van de strekking: 'Stop, het doet me pijn', tegen die (slachtoffer 1) heeft gezegd dat zij moest ontspannen en dat zij zelf maar moest voelen, omdat het gewoon nat zou zijn van onder althans woorden van gelijke aard en/of strekking en vervolgens

- een hand van die (slachtoffer 1) heeft vastgepakt en/of vastgehouden en vervolgens met zijn, verdachtes, hand de hand van die (slachtoffer 1) naar en/of in de richting van de vagina van die (slachtoffer 1) heeft gebracht en/of bewogen, in welke psychische overwichts- en afhankelijkheidssituatie die (slachtoffer 1) zich niet kon en durfde te verzetten tegen en onttrekken aan die seksuele handelingen van verdachte;

Feit 2 primair:

in de periode van 18 september 2017 tot en met 4 september 2019 in de gemeente Brunssum, meermalen, door feitelijkheden slachtoffer 2, geboren in 1936, heeft gedwongen tot het ondergaan van een of meer handelingen die bestonden uit of mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam van die (slachtoffer 2) en bestaande die andere feitelijkheden hierin dat hij, verdachte, in zijn hoedanigheid als huisarts van die (slachtoffer 2) en derhalve bekend met de kwetsbare lichamelijke en psychische gesteldheid van die (slachtoffer 2) en daarbij misbruik makend van de vertrouwensrelatie tussen arts en patiënt meermalen in het kader van een huisbezoek en/of medisch onderzoek

- in haar woning tegen die (slachtoffer 2) heeft gezegd dat hij, verdachte, moest voelen of zij knobbels in haar borsten had en vervolgens het shirt van die (slachtoffer 2) omhoog heeft gedaan en zonder het dragen van medische handschoenen de blote borsten en tepels van die (slachtoffer 2) heeft betast en met zijn, verdachtes, vingers draaiende bewegingen op/over/bij haar tepels heeft gemaakt en
- tegen die (slachtoffer 2) heeft gezegd zij naar de achterdeur moest komen om te kijken hoe het (de uitslag) eruitzag en dat zij naar de tafel moest gaan en bij de tafel moest gaan

staan en dat zij met haar handen op de tafel geleund voorover moest gaan staan en
- achter die (slachtoffer 2) is gaan staan en
- onverhoeds en/of onvoorzien de broek en de onderbroek van die (slachtoffer 2) gedeeltelijk naar beneden heeft getrokken en
- zeer onverhoeds en/of onvoorzien voor die (slachtoffer 2) en zonder het dragen van medische handschoenen met kracht zijn, verdachtes, vingers in de vagina van die (slachtoffer 2) heeft geduwd en gebracht en vervolgens

- zijn, verdachtes, vingers op en neer heeft bewogen in de vagina van die (slachtoffer 2) en daarbij aan die (slachtoffer 2) heeft gevraagd of zij klaarkwam en

- toen die (slachtoffer 2) aan hem, verdachte, vroeg 'wat ga je nou doen?', aan die (slachtoffer 2) heeft toegevoegd de woorden van de strekking: 'Blijf maar rustig staan' en

- in de woning van die (slachtoffer 2) die (slachtoffer 2) bij een hand heeft vastgepakt en/of vastgehouden en vervolgens die (slachtoffer 2) naar de slaapkamer heeft gebracht en die (slachtoffer 2) heeft meegenomen naar de slaapkamer en

- een geopend raam heeft dichtgedaan en vervolgens een rolgordijn naar beneden heeft gedaan en

- tegen die (slachtoffer 2) heeft gezegd dat zij even op bed moest gaan liggen en dat hij, verdachte, naar haar buik zou kijken en
- onverhoeds en/of onvoorzien de broek en onderbroek van die (slachtoffer 2) gedeeltelijk omlaag heeft getrokken en op het bed van die (slachtoffer 2) is gaan zitten en

- zonder het dragen van medische handschoenen aan de blote buik van die (slachtoffer 2) heeft gevoeld en vervolgens onverhoeds en/of onvoorzien met kracht zijn, verdachtes, vingers in de vagina van die (slachtoffer 2) heeft geduwd en vervolgens

- zijn, verdachtes, vingers in de vagina van die (slachtoffer 2) op en neer heeft bewogen en
- toen die (slachtoffer 2) aan hem, verdachte, had toegevoegd de woorden van de strekking: 'Schei ermee uit!' door is blijven gaan met het op en neer bewegen van zijn, verdachtes, vingers in de vagina van die (slachtoffer 2) en daarbij aan die (slachtoffer 2) heeft gevraagd of zij zichzelf weleens klaar maakte en of zij het lekker vond, (...).

Feit 3 primair:

in de periode van 1 april 2019 tot en met 29 mei 2019 in de gemeente Brunssum, in elk

geval in Nederland, eenmaal, door andere feitelijkheden, slachtoffer 3, geboren in 1933, heeft gedwongen tot het ondergaan van handelingen die bestonden uit of mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam van die (slachtoffer 3) en bestaande die andere feitelijkheden hierin dat hij, verdachte, in zijn hoedanigheid als huisarts van die (slachtoffer 3) en derhalve bekend met de kwetsbare lichamelijke en psychische gesteldheid van die (slachtoffer 3) en daarbij misbruik makend van de vertrouwensrelatie tussen arts en patiënt eenmaal, in het kader van een huisbezoek en medisch onderzoek

- in haar woning aan die (slachtoffer 3) heeft toegevoegd de woorden van de strekking: 'Kom, we gaan' en 'We gaan in de badkamer, want je staat in het licht' en die (slachtoffer 3) van de bank op heeft getrokken en heeft meegenomen naar de keuken en de badkamer en

- onverhoeds en/of onvoorzien zijn, verdachtes, hand heeft gebracht tussen de benen van die (slachtoffer 3) en de vagina van die (slachtoffer 3) heeft betast en in de vagina van die (slachtoffer 3) heeft geknep en
- onverhoeds en/of onvoorzien de broek en/of de onderbroek van die (slachtoffer 3) gedeeltelijk naar beneden heeft getrokken en
- die (slachtoffer 3) met haar rug naar hem, verdachte, toe heeft gedraaid en die (slachtoffer 3) iets voorover heeft geduwd en/of voorover heeft laten buigen en/of leunen op een kast en dicht achter die (slachtoffer 3) is gaan staan en

- zeer onverhoeds en/of onvoorzien voor die (slachtoffer 3) zonder het dragen van medische handschoenen zijn, verdachtes, vingers in de vagina van die (slachtoffer 3) heeft gestoken en/of geduwd en/of gebracht en vervolgens met zijn, verdachtes, vingers knedende en/of knijpende bewegingen in de vagina van die (slachtoffer 3) heeft gemaakt en

- de blouse en de bh van die (slachtoffer 3) heeft uitgedaan en/of uitgetrokken en/of los gemaakt en

- toen (slachtoffer 3) tegen hem, verdachte zei: 'Wat ben je nou ...' en/of 'Kan dat...', althans toen die (slachtoffer 3) iets tegen hem, verdachte, hierover zei en/of wilde zeggen, zijn, verdachtes, vinger op/tegen zijn of haar lippen en/of mond heeft gelegd, (...). De rechtbank acht niet bewezen hetgeen meer of anders is ten laste gelegd. De verdachte zal daarvan worden vrijgesproken.

04

De strafbaarheid van het bewezenverklaarde

(...)

05

De strafbaarheid van de verdachte

De psycholoog drs. T. 't Hoen heeft over de geestvermogens van de verdachte op 25 mei 2020 een rapport uitgebracht en geconcludeerd dat er bij verdachte geen sprake is van psychopathologie in engere zin. De psycholoog ziet bij bewezenverklaring vanuit gedragsdeskundig oogpunt geen aanleiding om te adviseren het hem ten laste gelegde in (enigszins) verminderde mate toe te rekenen. De rechtbank komt op basis van de in dat rapport vervatte bevindingen en het daarin vervatte advies niet tot de conclusie dat bij de verdachte sprake is van een omstandigheid die zijn strafbaarheid geheel uitsluit. (...)

**Verdachte heeft
zijn bijzondere
verantwoordelijkheid
als huisarts en zijn
aan deze positie
verbonden overwicht
misbruikt**

06

De straf en/of de maatregel

6.1 De vordering van de officier van justitie

De officier van justitie heeft op grond van hetgeen hij bewezen heeft geacht gevorderd aan de verdachte op te leggen een gevangenisstraf voor de duur van vijf jaar met aftrek van het voorarrest en een beroepsverbod voor de duur van tien jaar.

6.2 Het standpunt van de verdediging

De raadsman heeft zich primair op het standpunt gesteld dat verdachte van al de hem tenlastegelegde feiten dient te worden vrijgesproken.

De raadsman heeft zich subsidiair op het standpunt gesteld dat indien verdachte wordt vrijgesproken van verkrachting, maar ontucht

bewezen wordt verklaard, een taakstraf dient te worden opgelegd. (...)

6.3 Het oordeel van de rechtbank

Bij de bepaling van de op te leggen straf is gelet op de aard en ernst van hetgeen bewezen is verklaard, op de omstandigheden waaronder het bewezenverklaarde is begaan en op de persoon van de verdachte, zoals een en ander uit het onderzoek ter terechtzitting naar voren is gekomen.

De verdachte heeft zich in zijn hoedanigheid van huisarts schuldig gemaakt aan vier verkrachtingen bij drie kwetsbare vrouwen. Verdachte had uit hoofde van zijn functie kennis van de problematiek van de slachtoffers en was ook op de hoogte van hun kwetsbaarheid. De verdachte pleegde deze verkrachtingen tijdens medische onderzoeken. Bij twee van de drie vrouwen vonden de verkrachtingen nota bene plaats in hun eigen woning. Door aldus te handelen heeft de verdachte een zeer ernstige inbreuk gemaakt op de lichamelijke en persoonlijke integriteit van de drie vrouwen.

De verdachte heeft zijn bijzondere verantwoordelijkheid als huisarts en zijn aan deze positie verbonden overwicht misbruikt. De verdachte genoot als huisarts het vertrouwen van de drie vrouwen die patiënt van hem waren. De verdachte heeft niet alleen dit in hem gestelde vertrouwen op een zeer ernstige wijze beschaamd, maar zijn handelen heeft ook een negatieve invloed op het vertrouwen dat mensen meer in het algemeen behoren te kunnen hebben in degenen die binnen de gezondheidszorg actief zijn.

Deze kwetsbare slachtoffers waren jarenlang patiënt bij de verdachte. Over zijn werkwijze hadden de slachtoffers – tot aan de bewezenverklarde feiten – niets dan lof. Deze slachtoffers hebben, vertrouwend op de verdachte, hem – nietsvermoedend – deelgenoot gemaakt van hun kwetsbaarheden. In plaats van hen te helpen, misbruikte hij de informatie die hij van hen ontving ten behoeve van bevrediging van eigen behoeften. (...)

Beroepsverbod

In artikel 251 Wetboek van Strafrecht is bepaald dat de in artikel 28 Wetboek van Strafrecht vermelde bijkomende straf van ontzetting van het recht een bepaald beroep uit te oefenen bij een veroordeling voor dit feit kan worden uitgesproken, indien de verdachte dit feit in de uitoefening van dat beroep heeft begaan. De rechtbank stelt vast

dat hiervan sprake is. De rechtbank acht het van groot belang dat wordt verzekerd dat verdachte voor een langere periode niet meer met van hem afhankelijke en kwetsbare personen in aanraking zal komen in de uitoefening van zijn beroep. Zij zal deze bijkomende straf opleggen voor de duur van vijf jaar.

07

De benadeelde partij en de schadevergoedingsmaatregel

(...)

08

De wettelijke voorschriften

(...)

09

De beslissing

De rechtbank (...)

- verklaart de verdachte strafbaar; (...)
- veroordeelt de verdachte tot een gevangenisstraf van drie jaar;
- ontzet verdachte uit het recht tot de uitoefening van het beroep als huisarts, dan wel een soortgelijke functie binnen de gezondheidszorg, voor de duur van vijf jaar; (...)

Dit vonnis is geweest door mr. R.C.A.M. Philippart, voorzitter, mr. D. Osmić en mr. C.J.M. Brands, rechters, in tegenwoordigheid van mr. L. Berkers, griffier, en uitgesproken ter openbare zitting van 31 oktober 2022. ●

Actuele uitspraken

Volgens klager weigert arts hem te keuren

Klager beklagt zich erover dat een arts zijn bsn-nummer met anderen heeft gedeeld en onjuiste informatie in de zaak van zijn zus heeft ingediend. Hierdoor heeft de arts volgens klager zijn privacy geschonden. Verder merkt klager op dat de arts weigert om hem te keuren en dat hij niets meer met klager te maken wil hebben. Tot slot wil klager dat de opgelegde maatregel openbaar wordt gemaakt. Volgens het tuchtcollege heeft klager onvoldoende duidelijk gemaakt wat hij de arts precies verwijt. Voor zover de klacht betrekking heeft op het delen van (vertrouwelijke en onjuiste) informatie over klager en op de weigering om klager te keuren, heeft klager in het klaagschrift niet omschreven hoe en wanneer de arts dit zou hebben gedaan. Bovendien heeft de arts dit gemotiveerd weersproken. Klager heeft deze klachten daarna niet nader onderbouwd. Hij heeft geen gebruikgemaakt van de mogelijkheid van een mondeling vooronderzoek om zijn klacht en standpunt nog verder toe te lichten of bewijsstukken in te dienen. Klacht ongegrond.

RTG Amsterdam, 25 oktober 2022

Huisarts zou zich beledigend hebben uitgelaten bij vechtscheiding

Klager is vader van twee dochters, van 3 en 10 jaar oud. Beide dochters wonen officieel bij klager maar verblijven de helft van de tijd bij hun moeder, met wie klager niet meer samen is. De ouders zijn al enige tijd verwickeld in een vechtscheiding. Hierbij zijn meerdere instanties betrokken. De ouders richten zich ook herhaaldelijk tot verweerder, de huisarts. De kinderen zijn onder toezicht gesteld. Klager verwijt de huisarts zich een mening te hebben gevormd over de persoonlijke situatie van klager en zijn gezin, en zich daarbij grievend, beledigend en zelfs bedreigend jegens klager te hebben uitgelaten. Ook verwijt hij de huisarts aan de doorverwijzing van de dochter van klager naar een specialist de voorwaarde te hebben gesteld dat klager samen met zijn ex-vrouw op gesprek moest komen. Verder heeft de huisarts klager naar een onjuiste klachtenregeling verwezen. Volgens het college is de huisarts voor het merendeel binnen de grenzen van zijn professionele rol gebleven. Klacht ongegrond.

RTG Amsterdam, 15 november 2022

→ De volledige tekst van deze uitspraak staat op medischcontact.nl/tuchtrecht. Log in, bekijk deze en eerdere uitspraken en discussieer mee.

Elke week selecteren KNMG-juristen opvallende uitspraken in het gezondheidsrecht. Een volledig overzicht kunt u vinden op medischcontact.nl/recht. Tegen uitspraken van regionale tuchtcolleges kan tot zes weken na de uitspraak nog hoger beroep worden aangetekend.

